

A „KELET” előfizetési díja:

Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva	
Egész évre	16 frt.
Félévre	8 „
Negyedévre	4 „
Egy hórá helyben	1 frt 50 kr.
Egyes szám ára	7 kr.

Megjelenik a „Kelet” mindennap, az ünnepeket követő napok kivételével.

Szerkesztői szállás:
Főtér 4-ik szám hóvá a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

Kolozsvári ipar- és iparműtörténelmi kiállítás.

I.
Ritkán van módja a szegény erdélyi ré-
szeknek, hogy ünnepét üljk ama szép foga-
lommak, melybe jölette, felvirágzása, szóval
anyagi és szellemi előhaladásának minden re-
ményét, összes bizalmát helyezik. Kevés ün-
nepe volt nálunk az iparnak, de legyen an-
nál nagyobb előttünk bece, ha módunk lett
ezen ország-mentő ideának a mi szerény kö-
rünkben egy, ugyszólvá házias, de mély áj-
tatosságtól áthatott vasárnapot szentelni.

Szegény Erdély! Ugy tetszik nekünk,
mintha ez ünnepnapon rongyai között is a
jövő boldogságának érzete felmagasztosult ké-
pet kölcsönözne neki, halvány arczán az if-
juság üde pirja sugárzanék, ereiben pezsegne
a vér és elfeledve minden nyomorát, eddig nem
érezett erőt sejtve tagjaiban, kitárt karokkal,
az ég végtelenségébe tekintő sugárzó szemek-
kel, mint egy isteni alak emelkedne fel és
önérzettel kiáltana: élni akarok és élni
fogok.

Valóban a kolozsvári kiállítás ez a ki-
áltó szó s ebben a szóban, esküszünk rá, oly
igazán meg van az igazság, mint a hogy
még nem döltek össze a határainkat őriző
Kárpátok!

Élni fogunk és boldogságban élni, ezt
nem tagadhatja senkisé, a ki csak egy futó
pillantást vet a kolozsvári kiállítás tárgyaira.
Ott láthatja a kincsmagot, melyeknek csak
egy-egy neméből is más országok jólétét és
gazdagságot merítették. Ott vannak — hol
kezdjük? — a székyi és csángó ifju kezek
munkái, melyeknek csak egy-két évi tanu-
lásra volt szükségük, hogy bámulatraméltó
ügyességről tanuskodó műtárgyakat mutassan-
nak fel; elő bizonyosságul, hogy hazaszünk-
ben a munkára igen alkalmas kezek feles-
számmal léteznek, csupán oktatásra van szük-
ségük, hogy olyan czikkeket állítsanak elő,
melyek bármely nemzettel és bármikor kiáll-
ják a versenyt. Ott vannak a rengeteg fa-
nemek, a legjobbak és legszebbek, a mit
csak kívánni lehet, és minden fajta, a mit
csak az ipar feldolgozni képes. Egy magában
egész bányája a meggazdagodásnak, ha me-
gamtanítottuk a kezeket formát kölcsönözni a
nyers anyagnak. A fa bútordarabokká alakít-
va aránylag nagy szállítási költséget okoz ha
messze kell küldeni, ép azért a megszédünk-
ban levő Keletet egészen meghódíthatjuk fa-
iparunknak, mivel hazánkon keresztül a kül-
fold csak azért sem állhatja ki a versenyt,
mivel egyszer a nyers anyagot tőlünk kell

A „KELET” TÁRCZÁJA.

Ábránd-képek.

Dandei Alfonszól.

VI.
Balladák prozában.
(Folytatás.)

II.
Az alelnök a zöldben.

Az alelnök vállat von, s folytatni akarja
beszédjét. De a barázda billegőt ismét szavába
vág, s massziról oda kiált: „Mire való beszéd!”
„Hogyan! Mire való?” mond az alelnök,
s élénk kémozdulattal üve el a szemtelen állatot,
még hangosabban kezdi el:

„Uraim és tisztelt választóim!...”
„Uraim és tisztelt választóim!” kezdte el
hangosabban az alelnök ur; de ime most meg a
kis ibolya kezdi felatni fejét, s szárával felé ha-
lyosva szelid hangon így szólítja meg: Alelnök ur,
érez ön mily édesen illatozunk mi? És a puha
moh gyep alatt csörgedező források is halk zené-
vel gyönyörködöttet fülét, s feje felett a pintyók-
kel legszebb dalait éneklék el számára, s az
egész erdő apró népessége összeesküvést forral el-
lene, hogy megakadályozzák őt kigondolni, meg-
tartandó beszédét.

Összeesküvést forral ellene az erdő egész
népessége, hogy megakadályozzák megtartandó be-

beszereznie s azután rajtunk keresztül kell
Keletre küldenie.

Ott vannak ásványi anyagaink. Torda-
megyében fenséges, veres csikos, szép szürke
márvány, az ipari czikkekre alkalmas ala-
bástrom pompás litograph kő, és ki tudná
így általánosságban felsorolni mi mindenféle
ipari czélra alkalmas anyag. Erdővidékéről a
barnaszén, a vargyasi gyönyörű sötétpiros,
szép rózsaszínű, babos rózsaszínű márvány,
a sötétzöld serpentin. Csikból a drága ásvá-
nyoknak egész birodalma, a szép fehér
szárhegyi márvány, a ditróit, fehér-fekete
csikos márvány és mi még nem. Az erdélyi
aranyvidékről a félnemes kövek legváltozato-
sabb darabjai, szép agátok, carneolok stb.
Egyiket sem aknázza senki és mindenikben
ezerek jólétének csirája van.

A mit pedig aknáznak: az arany, ezüst,
ólom, réz, vas, a különböző pompás kőse-
nek még mind nem találták meg piacukat.

Csak példakul hoztuk ezt fel általa-
nos bevezetéstül, hogy győződjék meg róla
mindenki, miszerint ez országrésznek jövője,
nagyon szép jövője van.

És e szép jövőt talán nem fogja meg-
zavarni a külpolitikai belvillongás sem, mely
nemzetiségeink között oly éles válfalat von,
de talán csak a külpolitikai téren.

Ennek tanúsága az, hogy a kiállítás
legszebb darabjait az erdélyi százszok szolgál-
tatták s Brassó, N. Szeben, Segesvár igen
szépen vannak Kolozsvártt képviselve. Szív-
ból jövő hálánk és üdvözlétünk a munkás
százszoknak e nemes részvételért. Kolozsvár
városa a magyar vendégszeretet melegségével
szorítja meg a neki nyújtott jobbot, érezze
ennak hevét az egész szász nemzet. Ha van
tér, hol mi együttes lakói e szép kis haza-
résznek, baráti jobbot nyújthatunk egymás-
nak, ugy bizonyára közös anyagi felvirágzá-
sunk kiküzdésének tere az. Az egyesülés e
téren lassanként el fogja simítani a politi-
kai ellentéteket is.

Hej! nagyon beszédes ujjmutatás az, a
mi e kiállításon történt. Ujjmutatás arra,
hogy e hazarésznek a kulturára fogékony és
előhaladottabb polgára egy értelemmel, egy
szívvél, egy lélekkel szövetkeznek egymás gyá-
molítására.

Lám a kiállításon román kézből egyet-
len tárgy sem látható. Fáj ez nekünk, de
jól tudjuk, hogy ezzel a románok többet ár-
tanak maguknak, mint mi nekünk. Lapjaik-
ban a kiállítás megnyitása előtt ugy nyilat-
koztak, hogy hiábavaló Erdély iparának mult-
ját feszegetni, mert nem is volt iparunk.
Nem bizony ő nekik, de a százszoknak és

szédét kigondolni... Az alelnök ur virágillattól
megrészegülve, elbódulva a természet zenéjétől,
hasztalan igyekszik ellentálni az előtte új varáz-
sának, mely egészen hatalmába kerítette lelkét. Le-
könyöklől a füre, kigombolja szép ünnepi kabátját,
s két vagy három izben megkísérli még, akadoz-
va kimondani! Uraim és tisztelt választóim...
Uraim és tisztelt válasz... Uraim és tiszt...
S azután pokolba küld valamennyi választót, szaz
ékesenszólás muzsája nem tehet mást mint fá-
tyollal borítani le arcát.
Bocsásd arczodra fátyladat oh muzsája az
ékesenszólásnak! Midőn egy óra lefolyása után,
az alelnökséghez tartozó cselédék, aggódva urok
hosszas távolléte miatt, beléptek a kis csererdőbe,
oly szemle tárult eléjük, melytől borzadva fordul-
tak el. Az alelnök ur hason feküdt a fűben, inge
kigombolva, karjáról feleszuszva az ing ujj, mint
valami csavargónak.

Kabátját levetette volt, és fogai közt ibolya
szirmokat rácsúsálva, az alelnök ur versirással
volt elfoglalva.

VII.

Estély egy marais-i palotában.

Majesté urat seltz-i vizgyárost a marais-n,
egy kis barátságos estellire hívták volt meg bá-
rájtjai királytéri lakásukra, s most dudorászva
megy haza felé...

A Sz. Pál templom tornyában üti a két
órát éjfél után. „Milyen késő van már!” mondja
magában a jó ember, s meggyorsítja lépteit; de
a követet sikos, az utca sötét, és aztán ebben az
ördögös vén városnegyedben, mely azon időből
maradt fenn, midőn kocsi még csak ritkán vol-
tak erre láthatók, annyi a kanyargós utca: a
bémélyedések, az ajtók előtti korlát, a kőhasz-
nálatra szánt helyek. Mindez nagyon akadályoz-

magyaroknak volt, jöjjenek el a kiállításra és
megismerhetik e nemzetnek erejét és megta-
nulhatják ők is tisztelni a culturát, felismer-
hetik a tért, hol nekik dolgozniok kellene
az üres hadonázás helyett. Szívesen látjuk
őket is a műhelybe, de ha megvetik a mi
fáradozásainkat, majd megélünk mi nélkü-
lök is.

Ezek után részletesebben ismertetethetjük
a kiállítást s közelebbről megkezdjük azt a
kiállítás egyik legszebb tüneménye, a hosz-
szufalusi műfaragászati oskolával.

Justus.

— Két fontos, elvi jelentőségű
döntést fog közölni legközelebbi számában a m.
kir. minisztertanács engedélyével szerkesztett
„Közig. döntvénytár.” A vallás- és közoktatási
miniszter ugyanis, mint az „Egyetértés” írja, egy
konkrét eset elintézése alkalmából kijelentette,
hogy a közigazgatási bizottság határozatai ellen
annak egyes tagjai felebbeszéssel nem élhetnek.
A földmívelési- ipar- és kereskedelmi miniszter pe-
dig szintén egy konkrét eset elintézése alkalmá-
val azt jelenté ki, hogy a vásári helypénz még a
betivásáron kívüli napokon is beszedhető.

A HÁBORU.

A harcztéren újra kezdik megemberelni ma-
gukat a törökök. Mehemed Alinak egy fölmentő
hadserg szervezésére irányzott fáradozásai kezdik
meghozni a gyümölcsöt. Az első siker az, hogy a
nevezett hadvezér visszafoglalta az oroszoktól
Praveczet, mely Orchanitól keletre, Etrapoltól
pedig északra fekszik. A harcztér e pontjairól jö-
vő tudósítások szerint Mehemed Ali újonnan sze-
vezett hadserege 50,000 főre megy. Ha ez igaz,
akkor még jelentékeny hadi tetteket várhatunk
Mehemed Alitól, kinek serege azonkívül egyre szá-
porodik. Két török szállító hajó hozza már Tu-
nisból a 3600 katonát megfelelő ütegekkel. E szá-
patok is, melyeket a tunisi bej a portának segít-
ségül küld, hihetőleg Mehemed Ali seregéhez fog-
nak beosztatni.

Az oláhok már több pontot ejtettek hatal-
mukba a Duna jobb partján. Ők tartják megszáll-
va Nikápolyt, Rahovát és a legközelebb elfoglalt
Lom-Palánkat.

A béke kilátásáról ismét czirkálnak hírek.
A berlini „Nord. Allg. Ztg.” Pétervárról egy
levelet közöl, mely azt konstatálja, hogy Karsz
eleste és Ozmán pasának teljes bekerítésére kö-
vetkeztében a portánál nagy hajlandóságot éreznek
a béke megkötése iránt, szondirozások is Orosz-
szágot, de nagyon óvatosan és tartózkodólag.

A mi Angliát illeti, sem a porta nem re-
méli, hogy tetteleg a háboruba fog avatkozni, sem

za a gyors előhaladást, különösen ha az embernek
ugy is nehezek már lábai, s szemei kissé elho-
mályosultak az esteli toast-ok következtében. Ma-
jesté ur végre haza érkezik. Megáll egy nagy di-
szes kapu előtt, melynek homlokzatán a holdfé-
nyénél czimer alaku nagy czégtábla csillog egé-
szen ujon aranyozva, egy hajdani főuri czimer uj-
ból bőfestve, melyet gyári czégnak alakítottát át:
Ifjabb Majesté
seltz-i viz-gyára.
Ezelőtt Nesmond palota.

A gyár valamennyi bedugaszolt palaczkján,
a jelvényeken, a levélpapírok homlokán ily módon
kezelek és ragyog a Nesmond-ok ősi czimere. a
kapukozt után jön az udvar, nagy tágas szelős
udvar, mely nappal ha feltárják, megvilágítja az
egész szűk utcát.

Az udvar hátrészében egy nagyon régi és
óriási épület áll, falai feketék, telve ádáz czírá-
zatok s faragványokkal, oldalán vasrácsosztat er-
kélyek, s oszlopokon nyugvó kő-erkélyek. erősen
magasra felnyúló roppant nagy ablakok, kiálló
homlokzattal, felettök kup alaku tetőzetűek, mely-
ek felérnek egész a felső emeletig, mint meg-
annyi egymás fölé épített házfedél, és végre leg-
fejül, a fedél oszlopai közül nyílóak kandikálnak
ki, padlásszobák ablakai gömbölyűn, kaczerán, kö-
röskörül földombornüv virágfüzerekekkel ékítve,
mint valami ó-divatu fali tükrök; ezekhez járul
még a kövel kirakott széles folyosó, esőtől meg-
kopva, megzöldülve, egy vén szőlőtő vékony in-
dái felkuszva a magas falra, éppen oly megbar-
nultan, épp oly göröcsösen nézve ki, mint a szóna-
padlás nyílásáról alá lógó kötél darab és az el-
avultság s lehangoltságának isten tudja minő fő-
urias színezete...

Ilyen a hajdani Nesmond palota.

Oroszország nem tart ettől. „Anglia nem mozog
azért, mert nincs megbízható hatalmas szövetség-
gese, a maga szárazföldi haderejével pedig nem
képes semmire menni.”

A „Memorial Dipl.” pedig arról értesül,
hogy Oroszország arra törekszik, miszerint a por-
tával direkt békétárgyalásokba bocsátkozzék. Né-
metország minden erejéből támogatja e törekvése-
ket, Anglia pedig nem igen bánja, akármilyen tör-
ténik.

Török foglyok Oroszországban.

Az oroszok által eddig fogságba ejtett tör-
kök száma a Karsznál elfogottakkal együtt egy
orosz lap állítása szerint 39-000 ember. Ezek
közül azonban igen sok szabad csapatbeli van:
zeibek, cserkesz és basibozuk; ezeket a rendes
katonáktól olvászatiák s az oroszok büntetésnek
akarják őket alávetni, a miért katonák nem le-
vén, hazájuk védelmére fegyvert fogtak. A ren-
des török katonákat kaszárnyában helyezték el s
állítólag meleg ruhákat is adtak nekik. Az orosz
belügyminiszter megengedte, hogy a török fog-
lyok magán munkákra alkalmazassanak; egy
amerikai mérnök pétervári gyárában 80 kopek
napszám mellett 300 foglyot dolgoztat. Jaroszlav-
ban és Tulában két török tiszt megkeresztelke-
dött, hogy orosz nőkkel egybekelhessenek. Má-
sok az iránt folyamodtak, hogy vegyék föl őket
az orosz alattvalói kötelékbe, hogy így családjukat
is elhozathassák Törökországból.

Táviratok.

Karsz, decz. 1. (Hivatalos.) Nov 27-én
éjjel Dervis pasa hirtelen elhagyta Kac zabánt,
badállásaiban jelentékeny katonaságot hagyván
hátra, hajnalban egy zászlóaljából, 8 ágyúból és
2 szotnya kozákból álló hadoszlopunk megtámadá
Kac zabánt, s kényszeríté az ellenséget a hadál-
lásból teljesen kitakarodni. A törökök rendetlen-
ségben a Kintrisi folyó mögé futottak, lövészeink
által a szomebai és zichriditi magaslatokig üzet-
tek. Elfoglaltunk egy 10,000 embernek való sátor-
táborn, eleséget és hadiszert. A csatában 5 tör-
ök monitor is részt vett. Az oroszok vesz-
tesége 2 katona halott, 1 tiszt és 7 közember
sebesült.

Konstantinápoly, decz. 1. este. Muk-
tár pasa egy távirata Erzerumból nov. 30-áról
jelenti: Az oroszok téli szállásokat állítottak föl
a passzini sorság falvaiban. Az előhad Deve Bo-
junnál áll. Összecepas nem fordult elő. Az
időjárás havas.

Konstantinápoly, decz. 2. Szófiából
jelentik: Négy nap óta az oroszok támadásai Me-
hemed Ali hadállásai ellen, visszaverettek.

Belgrád, decz. 2. A kormány erélyes
jegyzéket küldött Konstantinápolyba, melyben a
basibozukok határsértéséért 14 nap lefolyása alatt
elégletelt kér.

Nappal tekintve máské kinézést nyújt a pa-
lota belseje: E szavak „Pénztár”, „raktár”, „be-
menet a műhelybe” aranyozott betűkkel ragyog-
nak mindenfelé az ódon falakon, élénkséget adnak
neki, megifjítják. A vassíneken berobogó kis négy-
kerékű targonczák megremegtetik a nehéz kapu
szárnyakat; a segítők fülök mellé dugott tollal elő-
sietnek átvenni a portékát.

Az udvar el van özönlve a sok láda, ko-
sár, felhalmazott szalma s pakoláshoz szükséges
végvárszrakból.

Mindenen meglátézik, hogy gyári helyisé-
ben vagyunk.

De éj beálltával a mély csöndben e téli
hold ragyogó fényénél, mely e sok mesterségében
alkotott fedélrétégei közé hosszú fantasztikus ár-
nyakat vet, a Nesmond-ok ódon háza visszanyeri
főurias kinézetét. Az erkélyek mintha csipkével
volnának bevonva; a földvár nagyobbak látszik
s a régi széles lépcsőzet, mely csak itt ott egyes
nyílásokon át nyer világosságot, egy hatást tesz,
mintha székesegyházban volnánk, fülkékkel meg-
szakadozó lépcsőöklök, melyek oltárokhöz hason-
lítanak.

Ez éjen különösen Majesté ur házat rend-
kívül nagyszerű kinézetűnek találja. A mint át-
haladt a puszttá lett udvaron, lépteinek zaja
kedélyét egészen fölízgatta. A lépcső őriásának
tetszik előtte, különösen ugy találja, nagyon ne-
héz rajta felfelé haladni. Alkalmasint az élvezett
esteli okozza... Felérkezve az első emeletre,
egy perczre megáll lélegzetet venni s egy ablak-
hoz lépik. S lám mit tesz az, ha az ember tör-
ténelmi nevezetességgé házban lakik!

Majesté ur nem bír költői érzelmekkel, oh!
éppen nem! és mégis a mint letekint, e szép,
aristocratikus udvarra, melyre a hold fénye kékes

Hirdetési díjak
Hatszor hasábozott gármond sor vagy annak tere 6 kr.
Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb
hirdetéseknél külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:
Bécsben: Oppelik Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eck-
haus den Wollzeile 36.) Haasenstein et Vogler (Wallfisch-
gasse 10.) Rud. Mosse Publicistische Bureau Budapest.
Haasenstein és Vogler hirdetés közv. irodája. Weisz mór
hirdetések felvételi irod. Bécsben Wollzeile 18. és Budapest
servitater 5. sz.

Nyiltéri czikkek
gármond sora után 25 kr. fizetendő.

Kiadó-hivatal:
Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

Mihát pasa a helyzetéről.

A „N. fr. Presse” egész terjedelmében köz-
li Mihát pasának egy levelét, melyet Nápolyból
nov. 19-éről egy kiváló török államférfihoz inté-
zett, melyben a mult eseményeket érintve kieme-
li, hogy a háboru kezdete óta ismételtelen voltak
Törökországra nézve kedvező alkalmak a háboru-
nak becsülettel való befejezésére, azaz az aránylag
legcsekélyebb áldozatokkal, de a törökök nem tud-
ták felhasználni ez alkalmat, s most a kedvezőt-
lenebb helyzetben, lehetetlen közvetlenül alkudoz-
ni az örökös ellenséggel. Az ilyen béke olyan ör-
vénybe taszítaná Törökországot, a melyből többé
soha sem jöhetne ki.

Európa — folytatja, — igazságtalan volt
Törökország iránt; a humanitásra büszke Euró-
pának nem volt szava, a melylyel megfélemezte
volna Oroszország galád támadását.

„De a helyzet, hogy ebből azt következtet-
nék, hogy most már ellehetlünk Európá nélkül is,
nem jobban tenné-e a kormány, ha azt vizsgálná
hogy mi idézte elő Európa ezen magatartását, mi
okozta ama közönyt, s nem lehetne-e Európával
egyetértésre jutni.

A mult évben a császári kormány három
főnyes győzelmet aratott. Az első volt azon kon-
ferentia feloszlása, melynek javaslatai téves ala-
pon nyugodtak s arra czéloztak, hogy a török bi-
rodalom gyorsan és háboru nélkül megsemmisít-
tessék. Kormányunk helyt állott, visszautasította
azt, s a conferentia eredménytelenül oszlott szét,
miből a londoni jegyzőkönyv származott. Ezen
riatban felfogásom szerint semmi sem volt, a mi
a török birodalom épségét és függetlenségét meg-
támadta volna. Akkor könnyű lett volna a méltó-
ságunkat sértő kifejezéseket megengyhíteni és a
jegyzőkönyvből kitérőlni. Anélkül azonban, hogy
erre legkevésbébb is ügyelt volna, kormányunk
példátlan könnyelműséggel elvetette ezen jegyző-
könyvet oly göggel és arrogantiával, mint ezt ma-
gának a legtekintélyesebb kormánynak sem en-
gedte meg soha.

Azt mondhatnák, hogy ezen irat elfogadása
nem akadályozhatta Oroszország abban, hogy
főlkeressen minden lehető ürügyet az ellenünk va-
ló háborura és destruktív terveinek kivitelére. Ere-
re azt felelem, hogy ez meglehet helyes, de hogy
e mellett megnyertük volna a kellő időt, alkot-
mányunk foganatosítására. Ez által megnyerhetők
volna Európa rokonszenvért és bizalmát, egy hogy
a háború kitérésének napján nem lettünk volna
szövetségesek híján, s alapos kilátás lehetett vol-
na a sikerre.

E politikai tapintatlanságunkkal koczkará
tettük első győzelmünk hatását. A második győ-
zedelmet az alkotmány kibírdetésével arattuk.
Senki sem fogja tagadni, hogy a birodalom saj-
nálatos állapotának oka közigazgatásunk hibás és

leplet borít, e főuri lakás, mely szunynadni lát-
szik a hóföveget hordó nehéz fedélzet alatt, tul-
világi gondolatokat kelt benne.

„Hej!... ha mégis csak egyszerre a
Nesmond-ok.”

Emperczben heves csengetés hallszik. A ka-
pu mindkét szárnya feltárl, de oly hirtelen, oly
rohamosan, hogy a függő lámpa kialszik a kapu-
közben és néhány perczig alatt a sötétben, za-
vart lárna, ruhasuhogás, süttetés hallható. Min-
denki siet belépni, egymást megelőzni. Jönnek
szolgák is, nagyon sok szolgák, kocsi egészen
üveg oldallal, visszatükrözve a hold fényét, di-
szes hordások, fáklyák közt haladva, melyeket
élénken lobogtat a kapu felől jövő léghezam. Egy
percz alatt az egész udvar el van árasztva néppel.

De a lépcsőzet aljánál, minden zavar meg-
szűnik. Az emberek kiszállnak hintóikból, üd-
vözik egymást, s belépnek, mintha jól ismer-
nék a járást. Az előcsarnokban, a lépcsőköön, min-
denfelé selyemsuhogás, kardcsörgés hallható.

Mind csupa fehér hajzat, nehéz fűrtökbe
göndörítve s fénytelenül a sok hajportól; mind
csupa vékony, kissé reszketős hang, csengés nél-
küli nevetés hallszik, s könnyed léptek zaja. És
mindez emberek öregeknek, nagyon öregeknek
látszanak. Bágyadt szemekre, hajdankori him-
zett nehéz selyem kelmékre vetik a fáklyák ké-
tes világukat, s vonják be szelid fénynyel; és
mindez halvány porfellegbe burkolva, mely fel-
tornyozott s fűrtökbe göndörített hajzataikból
száll fel e csinos kis fesszes portékáknak, kiket
feszélyeznek kissé az oldalon függő kard, s a szó-
les uszályok.

(Folyt. köv.)

ntálatos rendszerében rejlik. Az igaz, hogy a birodalom élt e regime alatt és naggyá lett, de mostantól kezdve lehetetlen tovább fennmaradnia, a nélkül, hogy Európa civilisált államaival egyenlő magaslata jussunk. A tapasztalás megmutatta a változás szükségességét és az Európa által kívánt reformok és reorganizáció sem állott másban, mint a regime eltörlésében. Nem lehet eléggé sajnálni, hogy a helyett, hogy azon munkálkodunk volna, annyi drága időt elvesztettünk, midőn oly végtelen tanácsokat követtünk. A szultán trórualeptekor elismerte a hozandó rendszabályok szükségét és alattvalói egyenlőségének és szabadságának záloga gyanánt alkotmányt adott.

Néhány reformkísérlet, melyek ezt követték, csakugyan megnyugtatták Európát. Kár, hogy a rendeltetések következtében, melyeket a háború okozott, ugyisint azok rossz akarata folytán, kiknek maguktartása ellentétbe jött az alkotmány alapelveivel, oly sok ellentmondó tény állott elő, hogy az alkotmány fönállhatását mindenki tagadta. A képviselőház által hozott törvények nem hajtottak végre, nagy büntetéseket kíméltettek meg, míg ártatlanok ítéltettek el.

Egy szóval, semmit sem mulasztottak el, hogy alapos gyanút ébresszenek, hogy az alkotmányt csakugyan meg akarják semmisíteni; és így mindig jobban elterjedt az a vélekedés, hogy Törökország nem képes a reformokra. Mi több, néhány tudatlan ember nem retent vissza katonáink győzelmeit használni föl, hogy nyíltan léphessenek föl a charta ellen, és új viszályokat idézzenek elő a muzulmánok és keresztények közt, kiknek összefordását oly hangosan és őszintén kívánjuk.

Ily állapotok közt nem lehet csudálni, ha Európában ellenséges, egykedvű és bizalmatlan véleményekkel találkozunk. Így semmisítették meg második diadalmunkat, és a török alkotmány harmadszor is holt betűje maradt a híres Hat-Humajunnak.

A harmadik győzelmet vívó katonáink vívták ki.

Thiersnek igaza volt, midőn azt mondta, hogy ha Törökország közigazgatása oly jó volna, mint hadserege, helyzete nem lett volna oly aggodalmas. Katonáink hősiessége bámulatra ejtette a világot és tanuságot nyújtott eléltrevalóságáról annak a nemzetnek, melyet már a holtak közé dobtak. Az oszmánik joggal büszkék a török ifúságra, és a világ meg fog emlékezni halhatatlan dicsőségéről. Ez is a kormány diadalai közé tartozott.

De alig vivatott ki az a siker, vagy legalább közel volt a kivátsáshoz, és új hibák semmisítették meg annyi győmolesét. Ez a hiba szerencsétlenségeket vont maga után, melyek ugyan, nem fognak ártani katonáink dicsőségének, de azért az országot veszélybe döntik, és kérdésessé teszik első sikereinket.

A különböző nemzetek története bizonyítja, hogy hasonló szerencsétlenségek gyakran fordulnak elő, de a népek éppen ily pillanatokban kell megmutatni erényeinek nagyságát, midőn nem törlik meg, nem vesztik el bátorságát, midőn egy pillanatra sem ingadozik, és küzd minden akadály ellenében. Az persze az emberi természetben gyakorodik, hogy ily állapotban gyöngvére lesz és engedelmessé válik a tanácsoknak, melyek a nyugalmat ajánlják. És ha valaki elég szerencsétlen, és követi a tanácsokat, akkor a mélységbe rohan, melynek nagyságát később nem lehet megmérni, és a melyből nincs szabadulás.

Minden nép, mely elveszett, vagy ilyen erőtlenségeknek vagy belső viszályoknak volt áldozata.

A muzulmánok és keresztények fontolják meg jól a jövő veszélyeit; egyesüljenek a küzdelemben a haza javáért. Vannak eszközök, melyeket meg kell ragadni — a józan ész kezünkbe szolgáltatja azokat — és a melyek készítenek bennünket, hogy a javulás útján a közös jólét felé haladjunk előre. Minden véleménykülönbség, a multak tanulságainak elfeledése tönkre tesz bennünket, és oda juttat, hogy ellenségeink lábai alatt széthúzzanak.

Mihát.

Az erzerumi csata.

Muktár pasa legutóbbi győzelméről a „Daily Telegraph“ erzerumi levelezője bővebb részleteket jelent. Elmondván, hogy Muktár pasa miként gyűjtötte össze csapatait, s a feltételeket, melyek mellett az oroszok Erzerum feladását követelték — azzal fenyegetőzván, hogy ellenkező esetben három napig fogják fosztogatni a várost, következőleg adja elő a csata részleteit.

Reggel 3 órakor Tergukasoff tábornok 8 gyalogzászlóaljjal és 1 lovasezreddel állást foglalt mintegy 3 angol mártföldnyire Erzerum legkisebb külön-erődjéltől a Top-dagtól, melyben 5 gyalogzászad volt. Miután egy zászlóaljat ostromra küldött létrákkal ellátva, észébe sem jutott, hogy ezt összeköttetésben tartsa a többi csapatokkal. Az orosz tábornok, mielőtt a zászlóalji elindult, már nem tudta, hogy hol van, mit csinál, mi lett belőle.

A zászlóalji parancsnoka az egyetlen és akadályos talajon átvetvén katonáit, elért a halom aljához, melyben az erőd van, s csöndben átkelt az árkon, mielőtt az álmos török katonák észrevették volna. Egész nyugodtan feltámasztották a létrákat s kevés perc múlva betódultak Topdagba. A törökök, bár meg voltak lepelve, vitázni ellenállottak, s szurony-hegyeyek iparkodtak visszaszorítani az ellenséget, mely azonban sokkal nagyobb volt; s végre kegyelmet kellett kérni a törököknek.

Mintegy ezer méternyre a Top-dagtól van az Azizie erőd két másik erőddel, melyekbe a harc zaja elhatolván, a helyőrségek rögtön fegyverbe állottak. Mohamed kapitány, kinek vitésége Örményországon kívül is ismeretes, az Azizie erődben parancsnokolt s rögtön egy fészálzóaljjal rávetette magát Topdagra, a másik felet tartaléknak hagyván. Eközben az oroszok kétségeltelen birtokában voltak az erődnek — Erzerum kulcsának — s a Tergukasoff összeköttetésben maradt volna a zászlóaljjal s így értesülve a sikerről, Topdagot oly erővel szállhatta volna meg, hogy lehetetlen lett volna őt onnan kivenni.

A czár csapatai egy negyed óráig voltak Topdag urai, várva a hét zászlóaljat, melyek Mohamed erős csapata rohamba a nyitva hagyott főbejárson, hangos „Allah! Allah!“ kiáltással, s dühvel eltelt az oroszok azon fenyegetése miatt, rendkívül hevesseggel rontott a meglepett oroszokra. A mészárlás borzasztó volt, s e mellett a törökök a hátulsó kapun is berohanva, tulnyomó erővel fogták körül az oroszokat, s kegyelem nélkül ledöbbsék őket. Néhányan úgy menekültek meg, hogy az árkokba ugráltak, néhányan pedig a hátulsó kapun vágták ki magokat: de 650 holttest — köztük több tiszt esett áldozatul a győzelmes mozilimeknak. Az életben maradt foglyok Mohamed erőfeszítéseinek köszönhetők életüket.

cséssébb helyzetben vagyunk, hogy a mi „Szemlélné“ újra életre kelt, míg az osztrák ma is várja a feltámasztást reggelét. Természetes, hogy az említett kivül van még elég más jelesnél jelesebb folyóirat különféle nemzeteknél, de elsősorban az említett állanak, ezek közt pedig a francia „Revue des deux Mondes“ tűnik ki.

Párisban 1830 végével lapot indítottak ily címmel: „Revue des deux Mondes.“ Tartalmatlan volt annyira, hogy előfizetői alig érkeztek. Ez időben, a párisi nyomdák egyikében bizonyos Louis Bülow dolgozott, kinek az „Edinburgh Review“, mely akkor is tekintélyes folyóirat volt, nagy szeget ütött fejébe. Elhatározta magát, Franciaországban hasonló vállalatot indítani, melynek létesítése előlőbbi társaságot alapított, s a megboldogult lap tulajdonjogát a címre nézve megvásárolták. Az új lap vezére Bülow volt. Az előbbi lap alakját teljesen megváltoztatta, s egyelőre havonként egy fizetést bocsátott közre, körülbelül 120 oldalal. Tartalma művészeti, irodalmi és társadalmi kérdéseket ölelt fel. Volt a társulatnak annyi bátorsága, hogy az új vállalatot a megboldogult neve után keresztelte el, s épen e rossz hírben állott név, a különben jól szerkesztett új folyóiratra, kezdetben zsiabaszótlag is hatott. Bülownak azonban vaskatartása volt, és addig nem nyugodott, míg a lapból azt nem teremtette elő, a mit ő tulajdonképen tervezett. A lap néhány év múlva emelkedett, s „kivált utjára“ volt telve. Ekkor minden 14 napban adták ki, körülbelül 250—280 lapoldallal terjedelemmel. A felöltött tárgyak számát is szaporították; és 1833-ban a politika felkarolásával, a negyvenes években a tudományok kérdések tárgyalását is fölveték, a császárság alatt pedig a remekirodalom és nemzetgazdaságot csatolták hozzá. Mikor főleg a külföldi pártolás után, a lap emelkedésnek indult, a szer-

Tergukasoff tábornok, ki tisztán hallotta a csatazajt, úgy látszik, nem tudta, hogy az mit jelent, s végre mozgásba hozta összes csapatait, éppen reggelielőszőr. Alig érkezett a győzelemért törökökhöz, ezek szuronyal támadták meg hadoszlopa élét, s csakhamar szemlől szembe folyt a harc. Az oroszok keményen küzdöttek a törökök dühös rohama ellen, kik erősítést nyervén, egy száma, mint harezihévre tulsulyban voltak az oroszok fölött, kiknek végre vissza kellett vonulni.

Lassan, jó rendben, meg-megállva vonultak vissza, 2000 halottat és sebesültet hagyván magok mögött. Veszteségek még nagyobb lett volna ha a törökök háborítatlanul nem hagyják őket. A tüzéség egyáltalán nem segítette az oroszokat, mert Tergukasoff tábornok látván az őt fenyegető veszélyt, s attól tartván, hogy néhány ágyúja a hitetlenek kezébe juthat, az ágyúkat hátra küldte, s oly gyorsan hogy az egész harc alatt nem működhettek.

Muktár pasa az Azizie erődből sajátkezűleg süttött el az ellenségre néhány nehéz ágyút. — Erzerum jól el van látva eleséggel, s Muktár pasa és emberei csüggedetlenek.

Fogarasi csendélet.

Fogarás, novemb. 28.

Még mindig a lefolyt választás utóhatása alatt állunk. A hullám még mindig nem térmedrebe, a vesztés fél még mindig indignálódva éri magát. A magyar körülbelül kilépő tagok még mindig „extra muros“ vannak.

— Ugyan bátyám — szólítja meg a kör egyik lelkes tagja a kör egyik volt tagját, még most is durcászkodnak? — Mikor jönnek már a „kaszinóba“?

— Soha! — válaszol az öreg.

— De hát még is mondja meg, minő feltétel alatt tennék meg ezt a szívesseget?

— Hát semmiféle feltétel alatt.

— Jó, jó urambátyám; de ne térjen ki a kérdés elől.

— Hát tudja-e, hogy ön is úgy tesz, mint az egyszerű szakács, a ki azt kérdezte a libától egy reggel: Na, libák, mondjátok meg, minő szószban találjalak fel titeket. A libák megszepepének a furcsa udvariasságtól, s azt válaszolták: hát semmiféle szószban. De a szakács erre azt felelte:

Liba urak! Önök eltérnek a kérdéstől.

Volt már róla szó a lapokban, hogy Fogarasi városában az állam polgári iskolát állítottatott, s azt egyelőre ideiglenesen, bérhelyiségben helyezte el.

Mint örömmel értesülünk, a közoktatási miniszter ur, tekintettel a növendékek rendkívüli nagy számára, az új intézet felállítását már a legközelebbi tavasszal fogantatba véteti.

Nem tudjuk, kik vannak az előleges munkálatok kijelölésével megbízva; azaz: kiknek válik lelkiismeretes kötelességévé a legelőszőrűbb telek megválasztása; de annyi tény, hogy bármily érdekes is, három nap jár földre álljon eljárásuktól, nehogy beteljesedjék rajtuk a bibliai mondása: „Et aedificabit illis Dominus domum, et stulti isti domum destruent.“

Hire szárnyal városunkban, miszerint egy műkedvelői kör alakítása már bevégeztett tény. Ha ez való, igazán csakis ezen erkölcsi te-

kesztőség elhatározta az idegen államok közállapotainak ismertetését is felkarolni, s azóta e rovat nagy szerepet játszik a „Revue d. d. Mondes“ hasábjain.

A restauratio befejeztével Franciaországban nagy szellemi mozgalom keletkezett, mely a júliusi forradalom után még nagyobb terjedelmet öltött. Különösen az irodalmi körök voltak élénkek s az írói világot a különféle viták, mint a villám hatották át. E mozgalomban a francia szemle jelentékeny szerepet játszott, s azóta a szellemi mozgalom legtekintélyesebb fóruma maradt. Sőt még a politikai kérdések tárgyalásában is mérvadónak ismertetett el. A lap tulajdonképen orleanista érzelmű volt, mindennek dacára, a következő különféle kormányzatoktól, pártatlan ügyességgel kiegyeztetve lételet, elkerülvén a rendszeres oppositit. Sőt e mellett, bármelyik párt nézeteinek érvényesítésére tért nyitottak hasábjain, s a folyóirat valóban az orleanisták, bonapartisták, legitimisták, köztársaságiak, emigránsok, bukkott államférfiak és kormányok képviselőinek találkozó helye volt. Magának a lapnak nézete minden szám ily vonata alatt „Chronique“ a la quinzaine“ volt ismertette, melyet a legjelesebb publicisták, mint Rossi, Saint-Marc Girardin, Eugene Forcade, Loewe-Weimare, Alexandre Thomas, Charles de Marade stb. szerkesztették. A „Chronique“ egyébaránt nemcsak az egyes kitünőségek neve folytán, hanem a közvetlen, megbízható forrás miatt nyerte el tekintélyes fontosságát. A „Chronique“ valóban az ő- és újvilág történeti adatait pártatlan hűséggel jegyezte fel több évtizedről, és el kell ismerni, hogy azt, a mily teljesen ép oly részrehajlatlanul tükrözi vissza, melynek a jövőd történetének minden aggodalom nélkül a legjobb hasznát láthatják.

(Folyt. köv.)

nyező lehet az, mely a társadalmi életünkben mutatkozó chinai falak lebontására vállalkozhatik.

Mi fogarasiak úgy tesszünk, mint a XIV. Lajos társalgó köre. Az egyik félrevonult, mint gazdag főúr, a kinek adóssággy nines; a másik félrevonult azért, mert az algebrát ő fejtegette legjobban; a harmadik azért, mert ő evett legelőbb colibri nyelvet, s a negyedik, ötödik, stb. azért, mert az ő csipkei földalatti műhelyből kerültek ki.

XIV. Lajos egy este megúván választottjainak unalmasságát, így kiáltott fel: Uraim és hölgyeim! ha önök abból a puffadt zacskóból (góg) valamit otthon hagyának, higgyék meg, ezek a zacskók jobban simulának egymáshoz. És mi lett az eredmény?

A következő estén az algebraböngésző, az udvar legszebb hölgyével táncolt éjjelig, s a brüsseli csipke majdnem a pedans professor nyakához ragadt a roppant közvetlenségűtől.

Ugy látszik, mi nálunk is szükség van egy újabb kiadású XIV-ik Lajosra, a ki az egyének affectált heterogenitására olyan forrasztó vizet töltönn, hogy összebujjunk, mint a farkast szimatoló — birkák.

Végül szóljunk valamit Catilináról is. (Catilina in luce.)

Van nekünk egy orsz. képviselőnk, ki annyira szívén hordja személyes önértetét, hogy legközelebb egy, Siva, chinai istennőről elkeresztelt mogyorófa pálczával nem áttalotta megbéráltatni magát, úgy hogy az eset városunk minden körében, a szánalom és gúnyszerzetét költötte fel.

Erre nem lehet szatyrát írni; erre csak azt mondhatjuk: A mindent fantáziát Visnu örködjék a képviselő ur felett, s mindennek előtt gondolja meg, hogy Siva a megtorlás jelképe a chinaiak egén mindazoknak, kik egy kanállal szeretnének minden hatalmat, bölcsességet, urakodást, baszkodást absorbálni a világban.

A mult hétváscsón, mint a futó-tűz, hire terjedt, hogy az élelmi cikkeket muszka ágensek vásárolják.

— Hogy az a pityóka? — kérdi egy kótes kinezésű alak a tulajdonost.

— Sehogy, atyafi! felel emez.

Ugyan miért?

— Hát azért, mert az ur gúnnyájának a szabása nagyon bukresteri „mnstrára“ mutat, ez pedig nem fér a „bügyömbö“.

Justus.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

(Folytatás és vége.)

A mi az előadás illi: az általában sikerült volt. E. Kovács Gyulának Othallója a shaksperei gondolat magaslátán álló művészi remek alkotása. Ma, a hangulat főlemelő hatása alatt még tán szebben, elragadóbban testesítette meg a nemes, jellemzőlárd hős mór antique szoborhoz hasonló alakját, mint máskor. Játéka oly igazsággal, annyi szépséget, erőt és harmoniát lehel mind mozzanataiban, hogy valóságos tanulmányt lehetne fölőtte írni: lapunk annyira igénybe vett szük tere azonban nem enged bennünket, hogy ilyes aesthetikai elemzésbe bocsátkozzunk, mely ugyis csak gyöngö fogalmat tudna adni arról, mit csak látva méltányolhatni, csodálhatni s élvezhetni eléggé. A többi szereplők között messze ki-magaslott Boér Emma asszony, gyönyörű hétéltjes játéka, melylyel Desdemontát, a shaksperei költészetet az ideális alakját élénk vassárolta. Őt is sokat tapsolták s valóban ilyen Desdemontája ritkán volt a kolozsvári színházban. Valóban, ha így együtt látjuk E. Kovács Gyulát és Boér Emmát játszani: félve gondolunk színházunk jövőjére: mi lesz a kolozsvári drámából, kivált a shaksperei s más magas alkotásokból, és a művészs és művésznő többé nem együtt fogja azokat játszani? Szentgyörgyi Jágója őszintén megvallva, gyöngö kísérlet volt s meg sem közelítette a Mátraiét. Nines terünk rá, hogy hosszasan indokoljuk e véleményünket; a közönség nevéteése olyan momentumokban, mikor Jágó fekete lelkét, pokoli jellemét tárja föl a néző előtt, mikor tehát nem a comicum, hanem az undor és borzadály érzelmeit kellene a színész játéka felkeltenie, — a mit bizony Sz. játéka nem kellett föl: ez a nevéteés igen találó kritikája volt Sz. elhibázott kísérletének. Sajnáljuk, hogy Sz. olyan szakmában fecserli másfélben tagadhatatlan művészi tehetségét, ahol művészi individualitásánál, és ugylátszik tanulmányainál fogva is, nem teremhet számára babér. Színházunk jelen viszonyai között, azonban minden esetre méltánylónak kell elismernünk Sz. buzgalmát, ambár nem értjük, hogy Ditrói miért kellett mellőzni, ki kétségtelenül sikeresebben tehetett volna kísérletet e szereppel, mely egyenesen az ő, és nem a Sz. szerepkörébe tartozik. A többiek között Szacs-vay (Cassio), Ditrói (Rodrigo), Nagyné (Emilia) és Szombathelyi (doge) jól megállottak helyükön.

Vasárnap (decz. 2.) a népsziműnek volt szép estéje; valóságos ünnep, ünnepnapon.

Baloghné asszony, közönségünk kedvence, a magyar népszimű és szeretelműtő tehetséges művésznője, lépett föl ezuttal először a hosszas hallgatás után, melyet egy kedves családi esemény parancsolt rá a művésznőre.

Baloghné assz., „Falu rosza“: ez a kettő épen elég volt arra, hogy a színházat olyan zsúfolásig megtöltse, a milyen zsúfolt még az idő, sőt néhány év óta aligha volt a ház.

A népdalok pacsitáját, a kedvelt művésznő perczekig tartó zajos taps és éljen fogadta első megjelenésekor, s lábaihoz egy szép virágcsokor hullott. Mikor aztán elkezdett játszani azzal az ő kedves játékkal s elkezdte dalolni még kedvesb, magyáros acentuálásával és szép csengő hangjával azokat a szebbnél szebb népdalokat: a közönség zajos tapsa mindegyre fel-felzngott s majd mindeniket megújráztatta.

Vidor (Göndör), Ditróiné (Boriska), Kassai (Gonosz Pista) szintén sok tapsot arattak, már megjelenésekkor azzal fogadta őket a közönség, mintha ma is demonstrálni akart volna az impotált idegen lóhaság ellen, mely egy „Falu rosza“ poezisével mer versenyre kelni.

A többi szereplők is mind jól oldották meg feladatukat, igaz költői színezésben mutatván meg a magyar nép romlatlan eredetét, igaz alakjait: egy Feledi Gáspárt (Szentgyörgyi), egy Bárti Teresit (Boér Hermin), egy Feledi Lajos (Krasznai) stb.

Az igazgatóságot azonban megróvás illi, hogy miért adat el több jegyet a karzatra, mint ahány ember elfér oda, a rendőrséget pedig, hogy miért nem tiltja meg azt. Ezuttal is 560 ember volt összezsúfolva ott. Csoda, hogy le nem szakadt alattok a karzat; az azonban nem esoda, hogy az a roppant tömeg, mint heringek őszenyomva, egész előadás alatt úgy zajongott, lármázott, hogy valóban botrány volt semmiatt felét sem volt érthető az előadásnak; természetesen olyan őszenyomott tömeggel szemben a rendőrség mit sem tehetett. De meg kell előzni mások s szigorúan megtiltani, hogy annyi nézőt bocsássanak be oda, mert utóvégre is a rendőrség épen úgy felelős hasonló botrányért, mint az igazgatóság.

Jótekonyság

A növegyleti kiállításra ajándékozott étel- és italneműeket 1877. decz. 2.

Tisza Lászlóné 2 nagy sonkát, Hutfiesz Károlyné 3 tál süteményt, 2 palack külföldi bort, Dávid Antalné 1 tál fachirozott pujkát, Stein Gáborné 1 tál bornyusültet, 2 tál süteményt, Szabó Józsefné 1 tál süteményt, Simon Elekné 1 tál fachirozott pujkát, Rutska János 4 palack bort, Kónya Rudolfné 2 kalács és 8 veknit, Bokos Ádámné 1 tortát, Korbuly Boglárné 6 palack bort, Fischer Lajosné 1 tál süteményt, Duba Bálintné füstölt szalonát, Zsigmond Deszné 2 tál baché-tésztát, Konez Sándorné 6 tángyér kocsonyát, 1 kengeret, 1 tál mákos tésztát, 1 tál disznócsajtot, Banna János 1 tál vaját, 1 tál krémel fachirozott must, 1 pástétomot, Csiki-testvérek 2 palack mustárt, 40 palack bort, Horváth Gáborné 1 puja (Richelieze), Tolnai Benedekné kúrtőskalácsot, Czink Jánosné 1 tál nyelvet, gróf Bély Ferenczné 2 tál tésztát, br. Bánffy Dánielné 6 palack bort, br. Kemény Gézáné 2 kupa bort, Seomann A. 1 kengeret, 1 veknit, Ajtai Ferencz mogyoró tésztát, cukor sonkát, Benigni Sámuel 1 sonkát, Tisza Lászlóné 2 sajtot, 1 drb. szalonát, br. Kemény Gézáné 1 palack vörös bort, Szentgyörgyi nászpolyát, Simon Elekné 2 tál pujkapánkót.

Jogirovat.

Kivonat a „Hivatalos Értesítőből.“

— Steriu Constantinnak Parvosca Zacharia elleni ügyében, ez utóbbinak 8600 frtra becsült brassói ingatlanai decz. 15-én eladatnak,

— Rosenberger Bornátnak, Kiván Mózes és özvegye elleni ügyében, ez utóbbiaknak 404 frtra becsült sólyomtelki ingatlanai decz. 14-én becsáron alól is eladatnak.

— Bányai Vitálsnak Valler Gábor és neje elleni ügyében, ez utóbbiaknak 1412 frt 18 krra becsült kolozsvári ingatlanai decz. 21-én becsáron alól is eladatnak.

— Csendőrz Luizának Boér Károly és neje elleni ügyében, ez utóbbiaknak 6498 frt 50 krra becsült kolozsvári ingatlanai decz. 22-én becsáron alól is eladatnak.

— Toub Dávid és Tibold Rózának, Kiss Mihály és neje Perdeli Borbára és Perdeli Katalin elleni ügyében, ez utóbbiaknak 9196 frt 22 krra becsült kolozsvári ingatlanai decz. 29-én eladatnak.

— Lengyel Miklós és társa kolozsvári kereskedő czég ingó és ingatlan vagyona felett a csődeljárás bevezetett.

— A kir. kincstárnak Mandula Mihály hagyatéká és Likman Rebi elleni ügyében, ez utóbbiaknak 1839 frtra becsült kolozsvári ingatlanai decz. 28-án eladatnak.

— A m. kir. államkincstárnak Boér Vasílika elleni ügyében, ez utóbbinak 2203 frtra becsült abrudbányai ingatlanai decz. 7-én becsáron alól is eladatnak.

— Özv. Sárosi Eleknének özv. Antkó Jánosné elleni ügyében ez utóbbinak 2203 frtra becsült kolozsvári ingatlanai decz. 17-én becsáron alól is eladatnak.

— Az abrudbányai bányahivatalnál egy hivataltisztai állomás betöltendő.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, 1877. decz. 4.

— A nagyméltóságú közoktatás ügyi és ipar és kereskedelmi minisztérium szíves fi-

gyelmét felhívjuk a kolozsvári kiállításra, és kérésük mellőztassanak megbízottakat küldeni annak tanulmányozására. Megérdemli az egyszerű, mert várakozáson felül érdekessé lett és másodszor az erdélyi részek meglevő kincseinek megismerése szempontjából.

— **A királyné utazása Angliában.** A legújabb megállapodások szerint királyasszonyunk a karácsonyi ünnepeket Gödöllőn tölti ezek elmultával kel csak utra Angliába, hová decz. 29-én vagy 30-án érkezik s azonnal Cottesbrooke-Houseba tér. Jan. 2-ikára van kitűzve az első vadászat. Királyné ő felségét Rudolf trónörökös kíséri útjában, ki azonban a vadászatokban nem vevő részt, hanem Angliában való tartózkodását a tengerészeti intézetek s Anglia látnivalóinak megismerésére fogja fordítani. Londonból sorra fogja látogatni Woolwichet, Birminghamet, Manchester, Glasgownt, Edinburghot stb. A trónörökös kíséretében lesznek az ő udvarmestere: gr. Bombelles, Eschenbacher és Bakalowiec őrnagyok. A királyné két hónapot szándékszik Angliában tölteni, Rudolf főherceg néhány héttel tovább marad.

— **A második nap bevételé** az ipar kiállításán, szintén szép látogatottságról tanuskodik, mivel 250 frtot haladott meg.

— **Az „Ármány és szerelem”**, Schiller érzékeny „polgári szomorujátéka” került tegnap (decz. 3.) előadásra színházunkban. Az előadást E. Kovács Gyula, Ferdinándot Szacsavay I. Lúizát Ditróiné, Wurmot Ditrói, Millert Szentgyörgyi, a Ladyt Nagyné, Millernét Körösné, Kolbot pedig Szombathelyi játszta. Az előadás igen szépen folyt le, a mi persze nem jelenti éppen azt, hogy egyes szereplők játékaik némely momentumai ellen nem emelhetnénk kifogást. E. Kovács Gy., Szacsavay, Ditróiné mindhárom igen szépen játszott s minden nagyobb jelenetük után többszöri kihívásban s tapsokban részesültek. Szentgyörgyné a „városi hangász” kitűnő szép szerepe; ezuttal is találó, igaz vonásokkal adta vissza az őz zenész sympathikus alakját, s ki-vált mikor leánya levetelt előlvasza: ezek valóban művészen kivitt részletek voltak. Különben a szerepekben Szentgyörgyi mindig fényes sikereket mutatott fel s határozott tehetségek bizonyult; s azért kár, ha más téren akarja keresni azt: a diadalt, a mi a kedélyes apák, blazirt marquis stb. szerepekben biztos számára. Nagyné assz. színtel a lady szerepében teljes sikerrel oldotta meg feladatát: érzéstelen szavalt, kifejezően játszott, toleltette izséssel volt kiállva. Ditrói Wurmot, ezt a feketelelkű cselészövőt, jellemző vonásokkal s találó alakításban mutatta be: játéka látszott, hogy szerepét tanulmányozta, abba belehatolt. Örömmel constáljuk e sikert, mert Ditrói igen értelmes, képzett, szorgalmas színész. Szombathelyi a vén piperkőz, gyáva, comicus, hitvány udvarnagyal alakjából elég sikerült paródiát csinált, habár egyes helyeken nem tartottuk correctnek a játékában nyilvánuló felfogását, p. o. abban a jelenetben, mikor elbeszéli casusát a harisnyaszalaggal stb.

— **Harpagónné.** Vasárnap a hidelvén egy 80 éves koldusasszony halt meg, ki egy csupporral háziról-házra járva koldulgatta össze az élet fenntartására szükséges ételhulladékok s így tengette életét. Halálakor kiderült, hogy a helybeli takarékpénztárba 1005 frtja volt betéve, pár nappal azelőtt pedig 500 frtot vett ki betett pénzéből; ez összeget is aligha költötte el s most nem tudják, hol keresse. A válasszonynak senkije sem maradt; vajjon kinek zsongorgatta tehát össze azt a reá nézt tömörked pénz, s nyomorgott mellette, a helyett hogy élete utolsó napjaiban legalább használt vette volna.

— **A kolozsvári** koresolyázó-egylet a jövő vasárnap, december 9-én d. e. a város ház nagytérében rendes évi közgyűlést tart; oly figyelemmel kell hívja meg a választmány a tagokat, hogy mitűn az első ízben, (mult vasárnap) szabályszerűleg hirdett közgyűlés a megjelent csekély száma miatt nem volt megtartandó: a második közgyűlés alapszabályszerűleg mindenesetre határozatképes lesz.

— **Halálozás.** Jenei Albert maros-vásárhelyi gyógyszerész és takarékpénztári igazgató meghalt. Az elhunyt, mint az „Erd. H.”-ból olvassuk, a tyukszem-kimetszés operációjának lett áldozata, ugyanis a metszés következtében üszökösödött állott be, mely határt nem ismerően, a viruló férfinak halálát idézte elő. A családi gyász-jelentés következőleg szól: Övegy Jenei Albertné, született Bartha Róza, a maga s gyermekei: Zoltán és Ilona; ugy anyja, illetve anyósa öz. Bartha Jánosné; a boldogultnak testvérei: Jenei Zsánét, Magyarai Pálné férje és leánya; Jenei József, nője s gyermekei; Jenei Károly, nője s gyermekei; Szolga Miklós, mint boldogult Jenei Rachel férje s gyermekei; Jenei Krisztina, öz. Prekup Aurelné s leányai: Jenei Dénés, nője s gyermekei; Jenei Lajos nője s gyermekei; Jenei Victor, nője s gyermekei s számos rokonok nevében megrendült kebellet tudatja, hogy a hű férj, szerető apa, vő és testvér: nagy-onyedi Jenei Albert, okleveles gyógyszerész, takarékpénztári igazgató, városi törvényhatósági bizottsági tag, városi- és egyházi képviselő, egyházi tanácsos, számos társulatok tagja, öt heti súlyos betegség után, életének 41-ik, boldog házasságának 17-ik évében, folyó hó 2-án d. u. 3 órakor M.-Vásár-

helyett megszűnt élni. A hamvak felett legyen könnyű a föld!

— **Brassó-megye** képviselő közgyűlése elhatározta, hogy Brassó városában egy megyeházat építtet s ezen épület terveinek elkészítésére pályázatot birt. A létesítésre első helyen alkalmasnak ítéendő terv 800 frt, a második helyen legjobb pedig 400 frttal fog jutalmaztatni. Az építési költségek 220,000 frtot tul nem haladhatják. A pályatervek 1878. márc. 15-éig Brassó megye alispánjához nyújtandók be. A bíráló bizottság felerészben szakértőkből fog megalakítani. A terv, helyszínrajz és árjegyzék pályázni kívánóknak kívánatra az alispáni hivatal által megküldetik.

— **A legrégibb tajt-pipa.** A „Szolnok-Dobokából” vesszük át a következő sorokat: A „Kelet” idei 269. száma napi hírei közt olvasható a francia „Illustration” folyóirat utolsó számában levő azon értesítés, hogy a legelső tajt-pipa miként készült 1724-ben egy Kárál Kávátos magyar csizmadia által, a mely jelenben a nemzeti muzeumban látható. A fennebbi állítást ugyan kétségbe nem vonom, de mégis azon helyzetben vagyok, hogy ezen műveknél régibbet tudok felmutatni. Ugyanis birtokomban van egy igen finom tajtból készült ezüst fedelű pipa, a magyar czimerral oldalán, 1721. évszám felirattal. Ezt tehát 3 évvel idősebb, mint a fennebb említett Kárál Kávátos által készült. Hogy eredeti és nem hamisított, arról mindenki első látásra meggyőződhetik. Különben is családi ereklye lévén, nemzedékről nemzedékre szállva, eredetiségét kétségbevonni nem lehet. E ritkaság nálam mindig megsejmelhető. K a t o n a E l e k.

— **Szolnok-Dobokamegyei hírek.** A megye közigazgatási bizottságának fegyelmi választmánya tegnap d. u. 4 órakor gyűlést tartott. Tárgya volt Szongoth János szamosújvári városi inrok s Préda Gyula m.-láposi szolgabírói inrok fegyelmi ügye. Homn Vilmos polgári iskolai zene- s énektanító fegyelmi ügye folyó hó 10-én fog a közigazgatási bizottság fegyelmi választmányában előadni s letárgyaltatni. Br. Bánffy Dező főispán az általa minden évben rendezni szokott őszi vadászatot a napokban tartotta meg. Vendégei szép számmal vettek részt e férfias időtöltésben, a vadászat sikere azonban nem volt a mult évihez hasonló, a menyiben a vadakban csekély eredmény lőn, a jó kedvben azonban, melyet a házi-gazda vendégszeretete fokozott, hiány nem volt. Hárnik Samu deési kereskedő folyó évi decz. 5-én tartja meg esküvőjét Deésfalván Weisburg Regina k. a.-nyal, Weisburg Mózes kedves leányával.

— **Gr. Andrassy** Manó palotájában Budapesten szombat este Rudolf trónörökös tiszteltére főuri estély volt. A társaság — mint a Poster Journalban olvassuk — nem volt nagyon számos, mert gróf Károlyi György elhunytja miatt sok főuri család gyászát visel. Az estélyen ott voltak gróf Andrassy Gyula, sir Buchanan, báró Edelsheim Gyulay, br. Bourgoing, br. Wacker Gotter, Bloomer orosz főcsonl s több főuri család, összesen mintegy 40—50-en. A trónörökös a népszínházból jött. A háziur a lépcsőnél, a háziasszony az első emeleten a lépcsőházban fogadták. A trónörökös karját nyújtotta a grófnaknak s bevezette a termekbe. A mint megjelent azonnal megkezdődött a tánc, melyben ő fensége is részt vett, leginkább a háziasasszonnyal s gr. Andrassy Irmával, a házi kisasszonnyal. Tizenegy óra után a trónörökös a dohányzó szobába vonult és ott a társasággal együtt szivarozgató, élénk tarsalgás közben elfoglalt itt egy félórát és azután ismét résztvett a táncban, mely éjfélt utánig tartott.

— **A magyar** színész congressus decz. 3-ikára volt összehíva. Tegnap este 9 órakor a congressusi tagok a Szikszay-féle vendéglő első emeleti helyiségeiben ismerkedési estélyre gyűltek; ma d. e. 9 órakor magánértekezlet lesz az írói kör helyiségében fél 11 órakor pedig megkezdődik a congressus nyilvános ülése. A congressus első tárgyat a magyar színész-egyesület és nyugdíjalap szabálytervezete képezi, mely 300, 450, 600, 750, 900 frtos nyugdíjakat állapít meg harmincz éves működés után. Tárgyalni fogják továbbá az osztályrésztes társulatokat kötelező rendszabályokat, a fixum társulatok és osztályrésztes társulatok szerződési mintáját és végül egy tervezetet a színi kerületek beosztásáról, mely 32 főállomást és 263 főállomást sorol fel.

— **Okos macska.** A „Berliner T.” egyik előfizetőjétől a következő sorokat kapta: „Abalakomból kilátás nyílik a szomszéd nagy udvarára és rendes foglalkozásaim közé soroztam, minden reggel megnezni, mint ételek a nagy udvaron a csirkéket, libákat és kacskákat. Minden alkalommal egy macskát látok ólálkodni az apró marhák körül. A szétszórta zab ugyanis verebeket is becsalt a csirkék és marhák közé és a macska minden reggel tudott egy verebet zsákmányul ejteni, a melylyel aztán gyorsan a szénapadlásra sietett fiaiboz. E pompás vadászati alkalmotl azonban nemcsak megfőszatott, mivel az apró marhák tulajdonosai a szárnysokat egy kiűzött betegség miatt eladta. A macska a kitűzött időre megjelent az udvaron, de sem aprómarha, sem zab a földön. A macska bámulva tekintett körül, mintha azt akarta volna mondani: „mit tegyek, mit tegyek?” A bizonytalanság nem sokáig tartott: a lóistállóhoz ment, nem sokára, visszatért

és úgy látszott, mintha valamit letenne azon helyre, hol a szárnysok azelőtt etettek. Kíváncsiságom mindig fokozódott, mert azt vettem észre, hogy a macska többször ment az istállóhoz és midőn visszatért, mindannyiszor hozott valamit szájában, a mit a földre tett. Egy nagytű üveg segítségével megtudtam, hogy a macska zabot hozott az istállóból a verebek törbejésére. — Okossága bámulatra ragadott. Cselét nem sokára siker koronázta. A verebek berepültek és a vén ravasz is megszerezte fiaiának a verébpecsenyét.”

— **A chinai pokol.** A jöttek megjutalmazása és a gonosz megtorlása a tulvilágon igen furcsán van egy chinai templom falain Nevadán, Amerika egyesült államaiban ábrázolva. A pokol egy téglakemencéhez hasonlít, melynek nagy szárnyaitai előtt az ördög ül. A bűnösök kis ördögök által hoztatnak a pokol elő, és mintán a setétség fejedelme áldozatait elégtelen végig tekintet, egyik kezével a kulcsért zsebébe nyúl, másik kezével pedig két águ vasvillájával felnyársolja a vétkeket, hogy a kályhába vesse őket. — A menyországba a boldogok a felhőkön ülnek és disznópecsenyét esznek, körülöttük legyezőkkel elhajják tőlük a legyeket.

SPORT.

Vasárnap a rákosi löversenyterén kevés számú, de válogatott társaság jelent meg, hogy a folyó évi löversenynek utolsóját végig nézze. Az idén az volt az egyedüli verseny, melynek kedvezett az időjárás is. Szép tiszta és elég enyhe délután volt, úgy hogy a sportvilág fiatalabb tagjai könnyű őszi öltözetben jelentek meg, 2 1/2 óra-
kor megérkezett a koronaherceg ő fensége is tűzér ezredesi egyenruhában, — s a versenyeket a legnagyobb érdeklődéssel végig nézte. — Többekkel igen nyájasan és mindig magyarul társalgott. — Kisérletben voltak gr. Bombelles udvarmester és egy tengerésziszt.

A sportvilág férfiakban meglehetősen volt képviselve: jelen voltak: br. Wenheim Béla, gr. Szapáry László altábornagy, gr. Andrassy Manó, gr. Szapáry Gyula, Tisza Lajos, gr. Zichy Ferariz Victor, gr. Szapáry István, br. Wäker Gotter, gr. Eszterházy Miklós, br. Edelsheim Gyulay, gr. Bethlen, hg. Eszterházy stb. stb.

Valamivel három óra előtt, írja az „Ellenőr” állott ki az első versenyre 5 vöröskabátos, hogy a vadászverseny 7-8 kilométernyi távolságát megfussa. — Az indulás könnyű pace-ban meglehetősen sikerült, de csakhamar kivált Virgine s minden sörényt és árkot biztosan átugorva az utolsó mintegy 500 lépésig határozott előnyben vezetett. — Itt La Diva 4. p. k., Baltazzi Hector remek lovaglása alatt utólrta és el is hagyta, szintén Clairette Angot lov. gr. Batthányi Elemér. — Erős küzdelem után, mely egész a célpontig, tartott La Diva ér be elsőnek, Clairette Angot 2-iknak, Miüdenes csak 3-ik legfeljebb fél hosszal egymásután; mintegy 15—20 hosszal később Virgine.

Az 5-ik ló Á l m o s, melyhez a legtöbb remény volt köve, mindjárt az indulás után az első gátnál, megtagadta az ugrást; — többször sikertelen kísérlet után végre lépésbe ment át, — s noha azután jól futott és szépen ugrott, az elvesztett időt többé helyre nem hozhatta.

A második versenyben „G á t v e r s e n y” 6 urlovas állt ki. — De kevéssel az indítás után Mekray Aladár „F ő r g e t e g j e” (lov. br. Laffert Antal) kitört, s így már az első kört csak 5 lovas futotta meg.

Az utolsó befordulónál egészen egymás mellett robantak C z i g á n y l e g é n y lov. br. Grovestin, Boomerang lov. Baltazzi Hector, és Baby lov. Söllinger főhadnagy és erős küzdelem között Czigánylegény elsőnek, Boomerang második és Baby 3-iknak ért be; — de Czigánylegény disqualificálva lett, mert br. Grovestin az utolsó előtti sörényűnél két pőznát keresztül vágott, s így e versenyben gr. Almásy Kélmán Boomerangja első, (mely ez évben egy 5000 frtos matchben már hg Czertwytynsky Hírnökét is megverte) és Baby harmadik lett. Ezeken kívül futottak gr. Eszterházy Miklósnak egy 3 éves pej menyé lov. gr. Bombelles, és gr. Bombelles Károlynak 4 éves Castaway-je lovagolta Beniczky Gábor.

A hurmadik volt az akadályverseny, melyre mindhárom nevezett ló kiállott. De Oak frame (Harkányi József) a nagy ároknál kitört, sőt lovasa Rohoneyz Gida, csak hosszabb erőszakolással tudta azon átvinni. Már a sörényűnél újra kitört s ekkor minden erejét vesztve föl hagyott a versenyen. Ezalatt a Sharper-My Mary mén vezetett, lov. Söllinger főhadnagy, de it egy kissé félretört, mi alatt Fanny Lear utólrta és el is hagyta, Fanny Lear ifj. gr. Almásy Kálmán által lovagolva tesztés szerint is erősen tartva nyert mintegy 6 ló-hosszal.

De mire mindez lefolyt, meglehetősen este lett: — a szép tiszta idő helyett sűrű és hideg köd ereszkedett a gyepre: sietve vette fel ki-ki a téli kabátot s igyekezett visszajutni a városba.

E. Gy.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Bérlet 63-ik szám
Kolozsvárt, szerdán december 5-én 1877.

ERNANI

a banditafőnök.

Opera 4 szakaszban. Írta Piave, fordította Egressy B. Zenéjét szerző Verdi.

S Z E M É L Y E K:

Don Carlos, spanyol király — Caravatti P.
Don Ruy Gomez de Silva, spanyol grand — Marczel G.
Elvira, unokahuga és jegyesse — Gerecsné M. L.
Ernani, banditafőnök — Scholaszter J.
Giovanna, Elvira társalkodónéja — Batekné E.
Don Riccardo, a király lovásza — Beczkoy János.
Jago, Silva lovásza — Török Károly.
Banditák, Silva szolgálai, Elvira nőgyei, Don Carlos lovagjai, spanyol és német nemesek, királyi apródok és katonák. — Történik: Arragonia bércei között, Silva palotájában, Achenben és Saragossában.

Kezdeté pontban 7 órakor.

KÖZGAZDASÁG.

a kolozsvári kisegítőtakarékpénztári szövetkezet forgalmáról nov. havában 1877.

Bevételek:

Pénztármaradék a mult hórl 119,203 frt 81 kr, betételek után 65,992 frt 83 kr, kamat, feldij 9,502 frt 86 kr, váltó úrlapért 148 frt, 1029 esetben visszafizetett kölcsön 324,854 frt 59 kr.

Kiadások:

1015 esetben kölcsön 318,342 frt 59 kr, tisztviselők fizetése 1070 frt, irodai kellékekre 47 frt 79 kr, váltó úrlapja 150 frt, kamat 154 frt 14 kr, segélyezésre 18 frt 29 kr, adóba 2 frt 66 kr, bétét visszafizetések 79,865 frt 75 kr. Összes bevétel 519,702 frt 09 kr. Pénztármaradék 120,050 frt 87 kr. Összesen 519,702 frt 09 kr. Kolozsvárt, nov. hó 30. 1877.

Taufner Ferencz, Kozák Ede, igazgató pénztárnok
Geltch János, fő-könyvvézető.

A kalotaszegi takarékpénztár üzlet-kimutatása november haváról.

Bevétel.

Pénztári maradvány október hó 31-ről 2,461 frt 77 kr, betétekből 2,930 frt 51 kr, vízetett leszámítolásokból 51,397 frt, vízetett előlegekből 140 frt, leszámítolásokból 1,519 frt 41 kr, előlegek kamataiból 1 frt 80 kr, beiratási díjakból 90 kr, késedelmi kamatokból 129 frt 85 kr. Összesen 58,581 frt 24 kr.

Kiadás.

Vízetett betétekre 1,762 frt 77 kr, vízetett betétek kamataira 9 frt 80 kr, leszámítolásokat 50,647 frt, előlegekre 90 frt, állami adóba 299 frt 45 kr, házberbe 150 frt, bélyegilletékre 27 kr, költségekre 2 frt 84 kr, napi biztosi díjakra 21 frt, tiszt és szolga fizetésekre 150 frt.

Pénztári maradvány november hó 30-ikán 5,448 frt 11 kr.

Összesen 58,581 frt 24 kr.

A kalotaszegi takarékpénztár.

Kimutatás.

A tordai takarékpénztár 1877. nov. havi üzletforgalmáról.

Bevétel.

October haváról ájtott készpénz 8343 frt 15 kr, 126 betétek 12,346 frt 73 kr, visszafizetett váltók 91,615 frt, visszafizetett előlegek 2240 frt, kamatok 2842 frt 20 kr, különbéle díjak 556 frt 15 kr, visleszámítolások 17,640 frt, államilletékek 1 frt 90 kr, betéti könyvek díja 2 frt 60 kr.

Összesen 135,587 frt 73 kr.

Kiadás.

Visszafizetett betétekkért 9,189 frt 30 kr, visszafizetett betéti kamatokért 141 frt 97 kr, leszámítolásokért 100,515 frt, előlegekért 2150 frt, visleszámítolásokért 17,950 frt, visleszámítolások kamataiért 368 frt 15 kr, kezelési költségért 93 frt 43 kr, tisztí fizetésért 397 frt 50 kr, adóba 271 frt 96 kr, államilletékkért 1 frt 90 kr, betéti kamatok utáni díjért 4 frt 26 kr, osztalékkért 16 frt,

együtt 131,099 frt 47 kr.

November 30-án pénztári maradék 4488 frt 26 kr

összesen 135,587 frt 73 kr.

Tordán, 1877. nov. 30-án.

Piaczok árai.

— **A sz.-régényi** piaczárjegyzéke nov. 30-ról: Egy hectoliter tisztabuja 7 frt 20 — kr, elegybua 6 frt — kr, rozs 7 frt, törkbua 6 frt — kr, zab 2 frt 50 kr, paszuly 8 kr, pityóka 2 frt 50 kr, 100 klgr. széna 2 frt 59 kr, 100 klgr. zsupszalma — frt — kr, 100 klgr. alomszalma 1 frt — kr, egy kiló disznózsír 1 frt 10 kr, egy kiló turó — frt, — egy kiló disznó-

zsír perzselt 90 kr, marhahús 34 kr, köbméter fa, nem uszatott 2 frt 40 kr.

— **A nagy-várad** piaczon 1877. év nov. 28-ik napján tartott vásárbán eladott termeszemények- és élelemszereknek vásári árjegyzéke. 1 hectoliter tiszta buza 7 forint 5 kr, kótszerez buza 5 frt 32 kr, rozs 4 frt 42 kr. árpa 3 frt 77 kr, zab 2 frt 16 kr, tengeri 4 frt 20 kr, borsó 10 frt 50 kr, lencse 10 frt 50 kr, bab 8 frt 50 kr, köleskása 9 frt 50 kr, burgonya 2 frt — kr. 100 kilogramm kenyérliszt 22 frt — kr, széna 2 frt 20 kr, szalma 1 frt 40 kr, szalonna 72 frt — kr, 6 kilo zsupszalma — frt 10 kr, 150 klgr. alomszalma frt 4 kr, 1 köbméter tűzifa 4 frt — kr, 1 kilo marhahús — frt 44 kr öntött gyertya — frt 60 kr, lámpaolaj — frt 56 kr, egy liter ó-bor — frt 32 kr, uj-bor — frt 20 kr, pálinka — frt 20 kr, szilvapálinka — frt 50 kr, szesz — frt 35 kr, egy métermázsza kősz 10 frt 60 kr, nyers fagygyu 30 frt — kr, olvasztott fagygyu 50 frt — kr, szappan 42 frt — kr, egy hectoliter ó bor 20 frt — kr, új bor 13 frt — kr, mész 1 20 kr, kemény faszén 1 frt — kr, kendermag 9 frt — kr, köles 5 frt 50 kr, dió 10 frt — [kr. repeze 15 frt 50 kr. mogyoró 5 frt 50 kr, aszszu szilva 10 frt — kr.

— **A gy.-fehérvári** piacz árai nov. 25-ről. 1877. Egy hectoliter Tisztabuja 9 frt 40 kr, elegybua 7 frt 66 kr, rozs 7 frt 40 kr. zab 3 frt 80 kr, 100 klgr. széna köve 3 frt 70 kr, kötetlen 3 frt 80 kr. alomszalma 2 frt 50 kr, zsupszalma 1 frt 70 kr. Egy liter borsó 24 kr. len 24 kr, paszuly 12 kr. Egy liter konyhaliszt 24 kr. Egy klgr. marhahús 38. Egy köbméter fa frt — [klg. egy hectoliter pityóka 4 forint — krajozár, egy klgr. disznózsír frt. 96 kr színzsír — frt — kr. Bors 1 frt 12 kr. hagyma 18 kr, fokhagyma 20 krajozár.

A „KELET” magán-táviratai.

Feladatott Budapesten decz. 4. 11 ó. 25 p. d. e.
Érkezett Kolozsvárra decz. 4. 11 ó. 29 p. d. u.

Az oroszok biztosítják diplomatiailag Angliát, hogy Európában foglalásra még Konstantinápoly megszállása esetén sem gondolkod.

Sefket pasa Telisz feladásáért törvénszék elé állittatik.

A szerbek akciójukat Gramadánál Mehemed Ali háta mögött akarják megkezdeni.

Mac-Mahon Dufauret bizta meg a kormányelnökséggel.

A delegatiókat csütörtökön fogadja az uralkodó.

Távirati tudósítás

a budapesti árutőzsde hivatalos árjegyzeteiről november 30-ról.

Gabona	F a j	Ára 100 klgr.	
		tól	ig
		frt/kr	frt/kr
Buza	bánsági	1035	1130
	tiszavidéki	1070	1160
	pestvidéki	1035	1085
	fehértágyai	1060	1160
Rozs	magyar	740	770
Árpa	takarmány	725	740
	maláta	790	890
Zab	magyar	650	665
Tengeri	bánsági	770	775
	másnemű	765	770
Repeze	káposzta	—	—
	bánsági	—	—
Köles	magyar	675	7
Szakvány (Uzance)	buza	1090	1095
	tavasza szállítandó	1075	1085
	Szept.—Oktre szállítandó	1075	1085
	tavasza szállítandó	1075	1085
Májusra—junira szállít.	káposzta Aug. Szept. száll.	7	17 22
	bánsági Jul. Aug. szállít.	—	—
(ny.) szesz	100 liter százalékként.	37 1/2	37 1/2

Távirati tudósítás a bécsi tőzsdéről.

November 30-án 5% Metaliques 63.60 frt. Kamat — 5% Nemzeti kölcsön 66.80. frt. Aranyárak 112.25. 1860-ki államkölcsön 74.5 Bankrészvények 808.—. Hitelrészvények 210.30. London 118.65. Ezüst 105.50. Cs. kir. arany 5.63.—. Napoleon'or 9.51 1/2 — 100 mark német értékű 58.65.

Urbéri kötvények: Magyarországi 78.25 Temesi 77.50. Erdélyi 76.—. Horvátországi 85.—.

Felölös szerkesztő és kiadó-tulajdonos: Békésy Károly.

Nyiltér. *)

Becses lapja 227 számában Haranglábi álnév alatt ellenem közzétett tisztgjtatási választásból kifolyó vérlázító, valótlan, nyilttári köz

8476 számhoz.

(446)

(1-3)

Hirdetmény.

Udvarhelymegyében a folyó december-hó 15-re kitűzött tisztújítás alkalmával egy 600 frt. évi fizetéssel javadalmazott erdőszi állomás és egy 400 frt. évi fizetéssel rendszeresített állatorvosi állomás fog 6 évre választás útján betöltetni, ez okból felhivatnak azon egyének, kik ezen állomások valamelyikére pályázni akarnak, hogy szakképztségüket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket a megye főispánjához

folyó december-hó 15-ig

benyújtani sziveskedjenek.

Sz.-Udvarhelyt, 1877. december 1-én.

Dr. TÖRÖK ALBERT, alispán.

Igérvények

(417)

egésze

(10-12)

1864-ki 1864-ki

állam-sorsjegyekre

4 forint és bélyeg

nyeremény **200.000 forint** nyeremény

Húzás már 1-ső decemberben.

2¹/₂ ft. Magyar-sorsjegy-igérvények, 2¹/₂ ft.

Húzás 15-dik decemberben.

Főnyeremény 150.000 frt. levonás nélkül.

A „Merkur“

Bécs, Wollzeile 13. váltóüzletének kiadóhivatala. Bécs, Wollzeile 13.

(279)

Cs. kir. kiv. osztr.

és királyi magy. szab.

bojtorjángyökér- és Quint-essenciát

valamint

bojtorjángyökér-essenciát,

kiválólag valódi minőségben és tisztán előállítva, bátorodom a magas úrrendnek és t. cz. közönségnek használatul ajánlani, mintán a szabadalmazás által annak valódisága és Ártalmatlansága tisztán be van bizonyítva. E két esszencia mostanig az egyetlen csallatlan szor új haj és szakáll nevelésére és a növes elősegítésére általában és az eredményt csupán számos szerencsés vagyoni kísérleteimnek köszönhetem. — A fennmált esszenciákkal egyidőben való használatul ajánlom a csakugyan csupán általam készített

China-héj

kenőcsét és olajat,

mely a hajnövést siettet, annak szép fényt kölcsönöz, a korpát eltávolítja s további képződését meggátolja.

Á R A K:

1 üveg bojtorjángyökér quint-essencia 1 frt — kr.
1 üveg bojtorjángyökér esszencia — frt 80 kr.
1 nagy tégely china-héj-kenőcs — 1 frt 50 kr.
1 kis tégely china-héj-kenőcs — 1 frt — kr.
1 üveg china-héj-olaj — 1 frt — kr.
1 darab china-héj-cosmetique — frt 50 kr.
1 nagy üveg valódi kölni víz — frt 80 kr.
1 kis üveg valódi kölni víz — frt 40 kr.

Keleti rőzsatej-kivonat:

Ára 1 frt. o. ért.

mely a bőr ápolására s a bőr minden hiányainak eltávolítására, mint szeptis, májolt, bőrhimű, hőpör, bőratka, rézfolt sat., a legjobban bizonyult be, s ezért főleg hölgyek által nagy előszeretettel használtatik. — Gyorsabb hatás miatt hozzátartozik a rózsatej-szappan, 1 darab ára 30 kr.

Hair-Milkon,
hajfajtatató-tél.

Ez azon csodás tulajdonsággal bír, hogy szürke vagy fehér hajnak visszaadja eredeti színét, s pedig nem azonnal, hanem hatása 8-10 nap alatt észlelhető. A Hair-Milkont egyetlen és legjobb szor gyantát ajánlom a czélra, mely teljesen ártalmatlan s meglepő sikert eszközöl.

1 üveg ára 2 frt 50 kr.

A fennbéli különlegességek valódi minőségben csupán Paternoss J. es. k. szabadalom-tulajdonos fő- és szállító raktárában

Bécs, I. Spiegelgasse 8 sz. a. kaphatók.

Használati utasítások különböző nyelven vannak mellékelve. Vidéki megrendelések készpénzküldemény, vagy utánvét mellett pontosan eszközöltetnek, s a göngyöltésért üvegentént 10 kr. számítatik föl.

Fiók raktárak:

Kolozsvárt: Székely Miklós, gyógyszerész. Szegeden: Barcsai Károly, gyógyszerész.
Pesten: Török József, gyógyszerész. Temesvárt: Jahner C. M., gyógyszerész.
Pozsonyban: Soltz Rudolf, gyógyszerész.

Nyújtuk a szerencsének jobbunkat!

375,000 R. márka,
vagyis 218,750 forint

főnyereményt ígér kedvező esetben a legújabb nagy pénz-sorsjáték, mely a magyar kormány által jóváhagyott és biztosított.

Ezme újabb játék tervezet előnyös berendezése abban áll, hogy rövid pár hó lefolyása alatt 7 sorsolásban 46.200 nyereménynek kell bizon törtenni, ezek között vannak főnyeremények esetleges 375,000 r. márka, vagyis 218,750 o. é. frt. illetőleg

1 nyeremény	250.000	1 nyeremény	12.000
1	125.000	23	10.000
1	80.000	3	8.000
1	60.000	27	4.000
1	50.000	52	5.000
1	40.000	290	2.400
1	36.000	410	1.200
3	30.000	621	500
3	25.000	706	250
3	20.000	25.635	138
7	15.000	stb.	

E nagy, az állam kezessége alatt álló pénz-kisorsolás legközelebbi húzása hivatalosan van megállapítva és

már f. 6. december 12-én és 13-án

fog megtartatni, melyre

1 egész eredeti sorsjegy ára csak 6 márka vagy 3¹/₂ o. é. frt b. j.
1 fél " " " 3 " " " 1¹/₂ o. é. frt b. j.
1 negyed " " " 1¹/₂ " " " 90 kr.

Mindenemű megbízások, a pénz beküldése, posta utoni fizetés vagy az összeg utánvétele mellett a legelőkészíttetben teljesítetnek, mindenki az állam czimerével ellátott eredeti sorsjegyet tüllik saját kezébe kapja.

A megrendelésekhez a szükséges hivatalos tervek ingyen mellékeltek, s minden húzás után érdeklő feleinknek felhívás nélkül megküldjük a hivatalos húzási listát.

A kifizetések mindig pontosan s az állam jóvállása mellett történnek, s egyenes beküldés, vagy az érdeklő kívánatára összekötéseinknél fogva Ausztria minden nagyobb pénzpiacán teljesíthetnek.

Csoportozatunk mindig a szerencse kegyeltje volt s a számos többi jelentékeny nyeremények között gyakran az első főnyereménynek is örvendett, mely az illető érdeklő feltételek egyenesen ki is fizetett.

Egy ily a legbiztosabb alapokra fektetett vállalatnál előrelátatóság mindenütt a legelőkelőbb részvételre lehet bizon számítani, s ez oknál fogva kérnők, már a közel húzás tekintetéből is a megrendeléseket minél előbb hozzánk beküldeni.

Kaufmann és Simon

bank- és váltóüzlete Hamburgban.

Mindenemű államkötvények, vasúti részvények és hitelcsejegyek bevételára és eladására. U. I. Ezenemű közönséget nyitvánjuk, a régebbi idők óta megadandó bizalomért, a mióta eme újabb sorsjáték kezdetével a részvételre, ezennel is igyekeztünk fogunk állandó pontos és teljes körű kizárólagos által, igen tisztelt érdeklő feleink teljes meglegedésére kiérdemelt.

A fentebbiek.

Nyilvános kijelentés!!

Kedvezőtlen körülmények arra kényszerítettek, hogy üzletlepiünkkel Bécsben felhagyjunk, s összes árukészletünket gyári áron jóval alól eladjuk. Gyors elárusítást eszközöndő, csak

6 frt 15 krért

árujunk a következő gyakorlati és jó eszközöket, u. m.

- 1 praecisions-órát megfelelő hosszú lánczal; a jó járásért egy évi kezességet vállalunk.
- 1 asztali lámpát biztonsági brennerrel, igen gyakorlati.
- 1 asztali-takarót, elegáns és dűszes, finom angora-gyapjából.
- 10 aezélműszeti képet, híres mesterművek másolatai, melyekkel 2 szobát feldíszíthetnek.
- 1 theafüzt-készüléket, melyvel 2 perc alatt a legjobb theát megfűzhetni.
- 1 terracotta szobrot, egytáttá tiszeltőszert, finom kiállításban, minden szalonasztal díszö.
- 1 domino-játékot, teljes, megfelelő fa-szekrényben.
- 1 ezukorszelenczét paliszánderfából, leg-szebb szobrászmunkával kirakva, vezir-szávárral.
- 1 ezukorfogót, örökké fehérén maradó anyagból.
- 6 darab illatos egészszégi szappant, dr. Dupontól.
- 6 kést, kemény nyéllel, acél éllel.
- 6 villát, kemény nyéllel.
- 6 evőkanalat, es. k. szab., örökké fehérén maradó.
- 6 kávés-kanalat, es. k. szab., örökké fehérén maradó.
- 1 levesmerőt, es. k. szab., tömör.
- 1 tejmerőt, es. k. szab., tömör.

50 darab.

Mind e felsorolt 50 darab ára összesen csak

6 frt 15 kr.

Minden darabért kezesség vállalatik.

Czim: Vereinigte Export-Compagnie,

Bécs, Burging, 3.

Vidéki megrendelések utánvét mellett pontosan eszközöltetnek.

(439)

Üzlet-megszüntetés

miatt

általános kiárusítás!

A jelenlegi kedvezőtlen időviszonyok miatt, elhatároztam régen fennálló és jó hírnek örvendő

divat-áru-üzletemet véglegesen megszüntetni.

Ezen üzlet, melynek készletét csak most újítottam meg, **gazdag választékkal rendelkezik**, minden kigondolható divat cikkekkel, **selyem-, gyapjú-, szőr-, gyapott- és vászon-kelmékkel**, kész férfi- és női-fehérművel, **szalagokkal, lábbelik, keztyűk, asztalneműk, paplan, matrátz, pipere** s számtalan itt elé nem sorolható árukkal sat. sat. s remélem, hogy miután az **üzletfelhagyási** szándék gyors keresztülvitele tekintetéből, az áratok aránylag igen

jutányosokra, sőt tetemesen leszállítottakra szabtam,

a n. érd. városi és vidéki női és férfi közönség minden igényének teljes meglegedésre leszek képes megfelelni.

Gámentzy János,

főter gróf Teleki Domokos-ház Kolozsvárt.

(445)

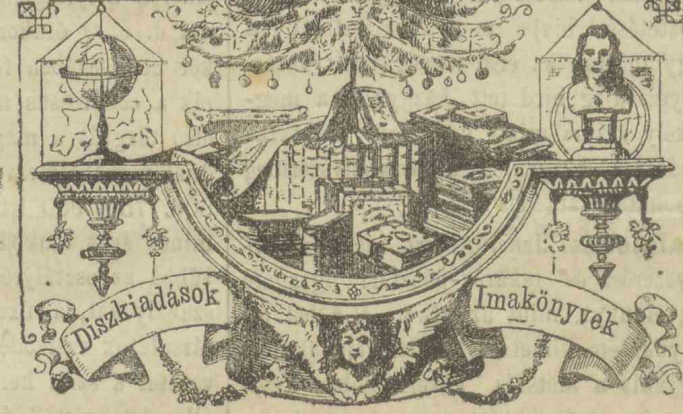
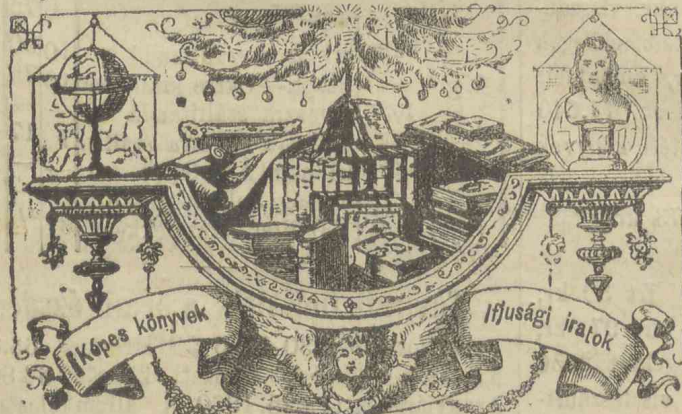
(1-*)

KARÁCSONYRA és ÚJ-ÉVRE!

STEIN JÁNOS

könyv- és zeneműkereskedése

Kolozsvárt

ajánlja jól berendezett raktárát **ajándékoknak** alkalmas könyvekből magyar, német, angol és franczia nyelven. Ifjusági iratok, képes-könyvek, diszkiadások, képes-diszművek, gyémánt-kiadások, ima- és ájtatossági könyvek, diszkötésű zeneművek, naptárak, földtekék, atlaszok, Fröbel-játékok, rajz-minták sat. **jutányos áron.**

Szakértőleg és gondosan vezetett zeneműkereskedésemben a legújabb és legjelesebb zenén kívül **ajándékoknak** kiválóan alkalmas diszkiadású klasszikus művek is kaphatók.

Hazánk és a külföld első rangú íróinak összes és egyes kiadású munkái, valamint világhírű művészek rajzaival ékített nagyobb szabású képes diszművek, anthologiák, fénykép-gyűjtemények sat. sat. melyek bármely karácsonyi asztalnak valódi s legfőbb díszét képezik, raktáron minden igénynek megfelelően vannak képviselve.

Könyvjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

Vidéki megrendelések rögtön és a legpontosabban intéztetnek el.